

Förändrade öppethållningstider för jousen vid Malmska

Välfärdsområdesstyrelse 21.10.2024 § 215

Beredare Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 184 1597, fornamn.efternamn@ovph.fi

I samband med att hälso- och sjukvårdslagen ändrade 2018 försvann möjligheten för mindre sjukhus att ha dygnet-runt jour inom den specialiserade sjukvården. I samband med detta övergick Malmskas jour i Jakobstad till verksamhet på primärvårdsnivå. Hittills har verksamheten krävt och beviljats speciallov från social- och hälsovårdsministeriet för dygnet-runt vård, från 1.1.2025 är det välfärdsområdet som själv får besluta om verksamheten.

Malmskas jour fungerar i dagsläget som primärvårdsjour, vilket innebär att legitimerad läkare är på plats dygnet runt. Läkaren ansvarar för vården av patienterna på jousen och utanför tjänstetid också för de patienter som vårdas på Malmskas tre avdelningar. På andra allmänmedicinska avdelningar i välfärdsområdet, förutom på de som finns i anslutning till Vasa centralsjukhus, finns tillgång till läkare enbart under hvc-mottagningarnas öppettider.

Patienterna kommer till jousen på eget initiativ, på rekommendation av vårdbedömningen, eller med ambulans. Patienter som bedöms vara i akut behov av specialistvård styrs direkt till centralsjukhus, i första hand till Vasa centralsjukhus, men i mycket brådskande fall även till Karleby.

I år har i medeltal ca tio patienter per natt (kl 22-07) besökt jousen på Malmska. En stor del av besöken är inte så akuta att de behöver vård nattetid, utan kunde styras till andra tider på dygnet. Av patienterna var i medeltal 1-2 0-15 år, och 2-3 75 år eller äldre. Kvällar / nätter mellan kl 20 och 08 kommer i medeltal ca 2-3 patienter med ambulans till Malmskas jour. En stor del av dessa hade kunnat få behövlig vård hemma med tillgång till mobilt sjukhus nattetid.

Befolkningens behov av fysiska jourtjänster nattetid har förändrats under senare år. Rådgivning och tjänster på distans kan ersätta fysiska besök, efterhand tillkommer också allt fler digitala tjänster. Mobila sjukhuset kan göra vårdbedömning och ge vård hemma åt bland annat hemvårdens klienter. Det gemensamma patient- och klientdatasystemet ger nya möjligheter för avdelningens personal att vid behov konsultera läkare på en annan enhet. De som är i verkligt behov av akut vård nattetid är ofta i så dåligt skick att de är i behov av specialiserad sjukvård. Genom att utöka verksamheten för det mobila sjukhuset att även ge vård nattetid kunde en god servicenivå behållas i norra delen av välfärdsområdet, även om jousen på Malmska inte är öppen nattetid.

Kostnaderna för att upprätthålla nattjousen på Malmska består främst av lönekostnader för läkare och vårdpersonal på jousen, därtill tillkommer kostnader för röntgenskötare i beredskap. Kostnaderna som hänför sig till vården av patienterna (te.x. undersökningar och läkemedel) påverkas av hur stor del av patienterna som istället sköts på jousen andra tider på dygnet. Ifall jousen, istället för dygnet runt, är öppen t.ex. kl 8-22 alla dagar är inbesparingen i läkarkostnader (delvist egna läkare, delvist köptjänst) ca 700 000 €/år. Därtill ger avslutande av röntgenskötarens beredskap nattetid en viss inbesparing, dels. Att flytta vårdpersonal-resursen till mobila sjukhuset bedöms vara en kostnadsneutral förändring.



Ifall jouden på Malmska inte längre är öppen nattetid är det viktigt att tillräckligt väl informera befolkningen om vikten att kontakta vårdbedömningen innan jourbesök och att i de fall det är möjligt uppsöka vård under andra tidpunkter. Vårdbedömningen har också möjlighet att boka in patienten för besök under tjänstetid.

Naturligtvis finns ett visst behov av jourtjänster på primärvårdsnivå nattetid även i fortsättningen, som behöver skötas på samjouren vilket orsakar vissa alternativkostnader. Å andra sidan gör utökning av mobila sjukhuset, så att det fungerar även nattetid, att patienter som annars uppsökt jouden och eventuellt tagits in på avdelningen kan skötas i eget hem eller på egen boendeenhet vilket i sin tur sparar kostnader.

Jouden har endel patienter som övernattar på jouden för observation eller i väntan på avdelningsplats. För dem behöver i såfall ordnas plats på Malmskas avdelningar. Föreslås att öppettiderna på jouden vid Malmska i Jakobstad ändras till kl 07(089-22 alla dagar.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

Föreslår att styrelsen

- antecknar tjänsteinnehavarnas beredning till kännedom. Innan beslut tas i ärendet begär välfärdsområdet utlåtande av berörda kommuner och påverkansorgan och genomför en medborgarenkät om föreslagna förändringar. Därtill beaktas samarbetsförhandlingarna som avslutas 4.11.2024 och
- besluter om ärendet vid sitt möte 25.11.2024

Beslut:

Förslaget godkändes.

Antecknades till protokollet att styrelsemedlem Mervi Rantala anmälde jäv i enlighet med förvaltningslagen 28 § 5 mom. och var utstigen under ärendets behandling.

Paragrafen justerades omedelbart.

Distribution

Ungdomsfullmäktige 29.10.2024 § 35

5590/00.01.02.01/2024

Beredare

Sjöström Pia-Maria

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Sektordirektör för barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

Ungdomsfullmäktige bekantar sig med den föreslagna ändringen av servicenätet och ge ett utlåtande om ärendet. Utlåtandet ges till styrelsen för kännedom

Beslut:

Det föreslagna beslutet är en källa till oro för många, eftersom möjligheten att åka till akuten för att få vård upplevs som en säkerhetsfaktor. En resa på mer än 100 km upplevs som för lång. En kort resa till akuten på natten upplevs som säkrare än att vänta på en ambulans. Dessutom ses ett bra samarbete med Karleby som viktigt, eftersom avståndet till Karleby för många är kortare än till Vasa. På samma sätt finns det i de sydligaste



Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

kommunerna en känsla av ojämlikhet jämfört med norr, där många människor redan måste resa mer än 100 km till Vasa.